

Fra Sønderjysk Månedsskrift 1953:

Uddrag af artiklen '**Forholdene i Rens i det 19. århundrede**', skrevet af Mathias Bernhard Hansen, født i Rens 1873.

Knipling

"Jeg nævnte industrien i Rens, men forglemte snart noget helt vigtigt: *kniplinger*. I min fars barndom i 1820 – og 30'erne kniplede næsten alle koner og piger i byen. Husarbejdet blev gjort af mændene, thi kniplepigerne måtte ikke ødelægge deres bløde hænder. En gang om måneden gik mændene til Tønder med kniplingerne og fik nyt garn og nye mønstre med hjem. Til sidst blev priserne så dårlige, at arbejdet måtte opgives.

Kniplerskerne kom sammen om aftenene et sted (afvekslende) for at spare på lys og varme på grund af den store fattigdom. I mine barndomsår var der endnu en gammel kone i Rens, som kniplede. Hos hende tog fru Marie Nissen (fabrikken) undervisning. Om hun lærte kunsten, ved jeg ikke. Jeg tror det næppe, thi det skulle læres fra barnsben.

Ikke alene kniplingspigerne, men også andre folk, besøgte hinanden om aftenen og holdt snak. Denne drejede sig først om byens nyt, og så kom krigserindringerne og spøgelseshistorierne. Inden disse kom i gang, krøb vi børn bag mor i kakkelovnskrogen..

Under disse sørgelige økonomiske forhold var, som bemærket, intet kulturliv muligt. Med uvidenheden gik naturligvis overtroen i svang. Troen på varsler, spøgelse, gengangere og underjordiske var helt almindelig. Nede i "Belhy" på vejen til Pebersmark, boede helt sikkert underjordiske. Hekse eksisterede også i Rens. Jeg selv gik som barn med angst forbi nogle gamle koner, som skulle kunne mere end deres fadervor."

